

NANCY DICKMANN

SIDAN 1

Fakta om väderprognoser

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Väderprognoser hjälper oss att välja kläder och bestämma om vi vill gå ut eller stanna inne. Den här boken handlar om att mäta vädret. Läs om hur meteorologer jobbar med satelliter, väderstationer och radar.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer. (SV åk 4–6)
- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt. (SV åk 4–6)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel grafiska modeller. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGSR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva enkla texter. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel bilder och grafiska modeller. (SV åk 4–6)
- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 4–6)
- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt och ställa frågor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

PING PONG

Ping Pong är en bra övning att göra för att repetera innehållet i en bok.

1. Dela in eleverna i par.
2. Elev A börjar säga ett ord som hen tänker på om boken. Därefter säger elev B ett annat ord.
3. Sätt en digital timer på cirka 40 sekunder.
4. Ordleken kan börja!
5. Om du upplever att eleverna har fler ord att säga, öka tiden till en minut.

Denna övning är rolig att göra flera gånger genom att byta parkompis. På så vis får eleverna nya ord med sig från kompisen som de kan använda med nästa kompis.

ARBETA MED BEGREPPEN

Begrepp: väderprognos, meteorolog, satellit, väderballong, väderstation, front, lufttryck, radar, väderkarta, storm, temperatur.

Här är förslag på olika sätt att arbeta med ovanstående begrepp.

Rallybana med begreppen

För att träna och förstå begreppen i boken kan du låta eleverna bygga en egen rallybana i klassrummet, i korridoren eller på skolgården när de har läst boken. Låt eleverna arbeta i par med att göra skyltar med begreppet på ena sidan och förklaringen på den andra. Placera skyltarna längs rallybanan som stopp. Låt eleverna öva på begreppen genom att gå banan, stanna vid skyltarna och förklara begreppen. Om man vill kan man gå andra hållet så att man ser förklaringarna och får säga vad det är för begrepp som avses.

Fråga, fråga, byt

Dela ut var sin lapp till eleverna. Låt dem mingla runt i klassrummet. När de träffar en kompis visar de sitt begrepp och låter kompiserna förklara det. Båda gör detta med sina begrepp innan de byter lappar med varandra och minglar vidare.

Med andra ord

Lägg lapparna upp och ner i en hög på bordet. En elev plockar upp en lapp och håller upp den i pannan. De andra eleverna ska sedan ge ledtrådar så att eleven som har lappen i pannan ska kunna lista ut begreppet.

Sortera/gruppera begreppen

Eleverna ska sortera/gruppera begreppen och kunna motivera hur de har tänkt.

Förklara med en mening

Eleverna ska förklara begreppet med en mening eller skriva en faktamening med begreppet.

Faktatext

Skriv en faktatext med begreppen som stödord.

STÄLL FRÅGOR TILL TEXTEN

När eleverna har läst *Fakta om väderprognoser* ska de träna på att göra om de olika rubrikerna till frågor. När frågan är ställd är det den de ska försöka besvara när de läser stycket under rubriken. Detta arbetssätt gör att eleverna lättare vet vad de ska fokusera på under läsningen. Rubrikerna i boken är:

Vad är väder?

Fråga: _____

Väderprognoser

Fråga: _____

Mäta vädret

Fråga: _____

Datorer räknar ut vädret

Fråga: _____

Väderstationer

Fråga: _____

Väderballonger

Fråga: _____

Satelliter

Fråga: _____

Radar

Fråga: _____

Lufttryck

Fråga: _____

Väderfronter

Fråga: _____

Väderkartor

Fråga: _____

Väderappar

Fråga: _____

Ibland blir det fel

Fråga: _____

Visste du att ...

Fråga: _____

FÖRDJUPAD ORDFÖRKLARING

Välj ut något eller några av orden som du tror att eleverna behöver extra stöttning med. Använd er av följande mall för att skapa en djupare förståelse för ordet/orden.

Ord: _____

Vad betyder ordet?	Rita en bild till ordet.
Skriv en mening med ordet.	När används ordet?

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad kan en storm göra med en varm och torr dag?
Blåsa upp och göra den kall och våt.
2. Vad är en väderprognos?
Den berättar hur man tror att vädret kommer att bli.
3. Vad gör en meteorolog?
Hen samlar in information om vädret från många olika platser.
4. På vilket sätt använder man datorer när man räknar ut vädret?
Apparaterna som mäter vädret skickar information till datorerna.
5. Vad gör en väderstation?
Den mäter temperatur, regn och vindens hastighet.
6. Hur många väderstationer finns det runt om i världen?
Det finns tusentals väderstationer.
7. Varför står många väderstationer i lådor?
Mätningarna kan bli fel om de står i solen eller i skuggan.
8. Vad används väderballonger till?
De skickas högt upp och mäter vädret.
9. Vad är en satellit?
Det är en maskin i rymden som skickar information till jorden.
10. Vad kan meteorologer räkna ut med hjälp av informationen från satelliten?
Ifall en storm är på väg.
11. Hur kan man få reda på var och hur mycket det regnar?
Med hjälp av radar som skickar ut strålar av energi och radiovågor.
12. Vad är lufttryck?
Det är små partiklar som pressar mot jordens yta.
13. Var är lufttrycket högt?
Det är högt långt ner i till exempel dalar.
14. Vad är en front?
Det är en osynlig linje som delar upp två områden av luft.

15. Vad visar väderkartor?
De visar prognoser över hur vädret kommer att bli.
16. Var kan man hitta väderprognoser förutom på teve?
På internet, i tidningar och i väderappar.
17. Varför kan en app säga att det ska snöa och en annan att det ska regna?
En liten förändring av vädret kan göra att vädret förändras på en annan plats.
18. När kunde man läsa en väderprognos för första gången i tidningen?
Redan på 1800-talet.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten.
Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

19. Vilket hjälpmedel för att mäta vädret finns uppe i rymden?
Satelliter.
20. Vilket hjälpmedel för att mäta vädret står i lådor?
Väderstationer.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

21. Varför tror du att människor behöver veta hur vädret ska bli? Ge exempel.
Eget svar.
22. Hur tror du att man kan hitta apparaterna från väderballongerna när de spricker?
Eget svar.

SANT ELLER FALSKT?

Läs meningarna. Är de sanna eller falska? Om meningen är sann, skriver du ett S i rutan. Om meningen är falsk, skriver du ett F i rutan.

- S Ibland förändras vädret snabbt.
- F Det är inte många som kollar på väderprognoser.
- F En meteorolog jobbar med att sälja regnkläder.
- S Det finns tusentals väderstationer över hela världen.
- S Många väderstationer står i lådor.
- F I väderballongen sitter en meteorolog.
- S Satelliterna finns i rymden och tar foto på molnen.
- F Radar skickar ut väderballonger för att mäta vädret.
- S För oss människor är luften osynlig.
- S Appar visar vad det är för väder just nu.